ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Pavla Molka a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobkyně: **B. F. K.**, zast. Mgr. Pavlem Čižinským, advokátem se sídlem Baranova 1026/33, Praha 3, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2176/2, Praha 3, proti rozhodnutí žalované ze dne 23. 4. 2018, č. j. CPR-15686-6/ČJ-2017-930310-V261, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 12. 7. 2018, č. j. 42 A 14/2018 - 21,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovenému zástupci žalobkyně **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 6 800 Kč. Tato částka bude vyplacena Mgr. Pavlu Čižinskému, advokátovi se sídlem Baranova 1026/33, Praha 3, z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“), kterým byla podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta její žaloba proti shora označenému rozhodnutí žalované. Rozhodnutím žalované bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 29. 4. 2017, č. j. KRPU-244921-55/ČJ-2016-040022-RD-SV (dále jen

„prvostupňové rozhodnutí“), kterým bylo stěžovatelce podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), uloženo správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou jí nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, v délce 18 měsíců.

[2] Jádrem sporu bylo posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí o správním vyhoštění do soukromého a rodinného života stěžovatelky s ohledem na § 119a odst. 2, ve spojení s § 174a, zákona o pobytu cizinců.

[3] Stěžovatelka do České republiky přicestovala v roce 2007 na vízum typu D, které pozbylo platnosti dne 7. 8. 2016. Dne 27. 11. 2016 byla zadržena na území Spolkové republiky Německo, jelikož nebyla oprávněna ke vstupu a pobytu na území Schengenského prostoru. Následně byla dne 28. 11. 2016 převzata policisty cizinecké policie Ústí nad Labem na základě Readmisní dohody mezi vládou České republiky a Spolkové republiky Německo. Správní orgán I. stupně poté zahájil řízení ve věci správního vyhoštění stěžovatelky, v němž jí bylo uloženo správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou jí nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, v délce 18 měsíců. Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podala stěžovatelka odvolání, které žalovaná zamítla a potvrdila rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Proti zamítavému rozhodnutí se stěžovatelka bránila správní žalobou podanou ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem, která byla rovněž zamítnuta.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného ke kasační stížnosti

[4] Stěžovatelka napadla rozsudek krajského soudu kasační stížností, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[5] Uvádí, že krajský soud chybně vyhodnotil provedené důkazy, zejména svědecké výpovědi týkající se jejího vztahu s Mgr. M. B., jelikož při jejich hodnocení nebral v potaz možnou podjatost svědků z důvodu jejich rodinných vazeb s Mgr. M. B. a jejich věrohodnost posoudil výlučně v její neprospěch.

[6] Dále argumentuje, že krajský soud nezhodnotil dostatečně ty faktory dle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, které svědčí v její prospěch. Poukazuje zejména na skutečnost, že pobývala na území České republiky legálně necelých deset let, zatímco délka nelegálního pobytu činila zhruba tři měsíce. Ve srovnání s délkou legálního pobytu je tedy délka jejího nelegálního pobytu relativně krátká, vyhoštění proto považuje za příliš tvrdé. Tuto svou argumentaci podporuje odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012 - 39, který se zabývá posuzováním přiměřenosti represivních rozhodnutí ukládaných dle zákona o pobytu cizinců. Po dlouholetém oprávněném pobytu by měl být cizinec vyhostitelný jen z důvodů vážnějších porušení zákona, než jsou obvyklá porušení pobytového režimu. K podpoře tohoto názoru poukázala na rozhodnutí rakouského Azylového soudního dvora ze dne 26. 8. 2010, sp. zn. A13 268017-2/2010. Dále odkazuje na směrnici 2003/109/ES, o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty, dle které má cizinec po pěti letech oprávněného pobytu v zásadě nárok na status dlouhodobě pobývajícího rezidenta. Poukazuje také na čl. 3 odst. 3 Evropské úmluvy o usazování z roku 1955, dle kterého je po deseti letech jakéhokoliv oprávněného pobytu možno

vyhostit cizince pouze z důvodu národní bezpečnosti anebo z důvodu narušení veřejného pořádku obzvláště vážné povahy, a na čl. 6 odst. 3 Evropské úmluvy o státním občanství z roku 1997 (publ. pod. č. 76/2004 Sb. m. s.), dle kterého je po deseti letech jakéhokoliv oprávněného pobytu v zásadě možno podat žádost o udělení státního občanství.

[7] Žalovaná ve svém vyjádření ke kasační stížnosti pouze odkázala na odůvodnění svého rozhodnutí ze dne 23. 4. 2018 a ztotožnila se s napadeným rozsudkem krajského soudu.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatelka je zastoupena advokátem v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[9] Soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu. Jak vyplývá z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek ze dne 14. 7. 2005 č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS), vlastní přezkum rozhodnutí soudu je možný pouze za předpokladu, že splňuje kritéria přezkoumatelnosti, tedy že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Stěžovatelka blíže nespecifikovala, v čem spatřuje tvrzenou nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, nicméně se jedná o vadu svou povahou natolik závažnou, že k ní kasační soud přihlíží i bez námitky, z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[10] Rozsah povinnosti soudu odůvodnit své závěry musí být posuzován ve světle okolností každého jednotlivého případu. Zároveň tento závazek nemůže být chápán tak, že vyžaduje za všech okolností podrobnou odpověď na každý jednotlivý argument účastníka. To by mohlo vést až k absurdním a kontraproduktivním důsledkům rozporným se zásadou efektivity a hospodárnosti řízení. Podstatné je, aby se soud ve svém rozhodnutí vypořádal se všemi základními námitkami účastníka řízení tak, aby žádná z nich nezůstala bez náležité odpovědi. Odpověď na základní námitky v sobě může v některých případech konzumovat i odpověď na některé námitky dílčí a související.

[11] Veškerá výše uvedená kritéria rozsudek krajského soudu splňuje. Jedná se o srozumitelné rozhodnutí, které je dostačujícím způsobem odůvodněno. Z jeho odůvodnění je zcela zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Zároveň kasační soud neshledal, že by se krajský soud nevypořádal s některými žalobními námitkami.

[12] K námitce chybného vyhodnocení důkazů, zejména věrohodnosti svědků, lze uvést, že řízení před správním soudem je ovládáno zásadou volného hodnocení důkazů. Soud hodnotí provedené důkazy podle vlastního uvážení jednotlivě i v jejich souhrnu i s důkazy provedenými v řízení před správním orgánem a ve svém rozhodnutí vyjde ze skutkového a

právního stavu takto zjištěného. Limity uplatnění popsané zásady lze spatřovat toliko v případech nesouladu mezi informacemi obsaženými ve spisu a zjištěným skutkovým stavem. Existenci takovéto situace však stěžovatelka netvrdí, ani o ní nesvědčí spisový materiál.

[13] Nejvyšší správní soud se neztotožňuje ani s argumentací, že krajský soud nedostatečně zhodnotil okolnosti svědčící v její prospěch, zejména nedostatečně zhodnotil délku jejího legálního pobytu.

[14] NSS opakovaně judikoval, že délka předchozího legálního pobytu nečiní sama o sobě vyhoštění nepřiměřeným a tedy nepřípustným. Rozsudek ze dne 6. 8. 2013 č. j. 8 As 68/2012 - 39, kterým stěžovatelka argumentuje, uvádí: *„Ačkoliv je délka pobytu cizince v hostitelském státě důležitým kritériem pro posuzování přiměřenosti zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince, jde jen o jedno z posuzovaných kritérií.“* Rozlišovacím kritériem pro posouzení, zda by vyhoštění znamenalo nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince, je existence pevných a dlouhodobých společenských vazeb, které by byly vyhoštěním narušeny. Stěžovatelka tvrdí, že jejím vyhoštěním by byl narušen vztah s jejím druhem Mgr. M. B. Existenci a intenzitu tohoto vztahu se jí však nepodařilo prokázat. Správní orgán I. stupně provedl dokazování svědeckými výpověďmi a fotografiemi, které předložila. Ani tyto důkazy správní orgán I. stupně nepřesvědčily o existenci partnerského vztahu mezi stěžovatelkou a Mgr. B. Provádění dalších svědeckých výpovědí považoval za nadbytečné, neboť by do řízení nepřinesly nic nového. Žalovaná se s tímto hodnocením předložených důkazů ztotožnila a ani v soudním řízení stěžovatelka nepřinesla důkazy či argumenty, které by tyto skutkové závěry správních orgánů vyvrátily. Kromě bývalé manželky pana B. a jeho syna totiž i paní N. jako předsedkyně bytového družstva, které spravuje dům, v němž stěžovatelka bydlí, potvrdila, že stěžovatelka v bytě bydlí sama a pan B. tam pouze dvakrát do měsíce chodí byt kontrolovat. Ani NSS nevidí důvod, proč by její výpovědi neměl věřit. Fotografie, které stěžovatelka na podporu svých tvrzení předložila a které jsou součástí správního spisu, ač některé jsou rozmazané a nedatované, sice k datu jejich pořízení prokazují, že stěžovatelka měla s panem B. důvěrnější vztah, nicméně nemohou prokázat existenci trvalého partnerského vztahu dostatečné intenzity, a to i s ohledem na výpovědi uvedené výše.

[15] Nelze přijmout ani argumentaci stěžovatelky, že je uložené vyhoštění nepřiměřené s ohledem na poměr délky jejího legálního pobytu k délce jejího pobytu ilegálního. Z rozsudku č. j. 8 As 68/2012 - 39 sice vyplývá, že při posuzování přiměřenosti je třeba poměřovat *„něco k něčemu“*, nicméně jde o porovnávání dvou střetávajících se zájmů, tedy veřejného zájmu na vyhoštění osob, které nelegálně pobývají na území České republiky, a zájmu na ochraně cizincova soukromého a rodinného života, nikoliv o porovnávání délky legálního a ilegálního pobytu, jak naznačuje stěžovatelka v kasační stížnosti.

[16] Svou argumentaci nepřiměřeností uloženého vyhoštění pak stěžovatelka opírá o směrnici Rady Evropské unie 2003/109/ES, o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty. Ta však upravuje specifický zákonný režim pobytu, tedy zcela jinou materii. Předmětem soudního přezkumu v nyní posuzované věci nebyla stěžovatelčina žádost o dlouhodobý, či trvalý pobyt, ale rozhodování o jejím vyhoštění z důvodu nezákonného pobytu na území České republiky. Tvrzení, že cizinec má po pěti letech oprávněného pobytu v zásadě nárok na status

dlouhodobě pobývajícího rezidenta, je navíc zavádějící, jelikož délka pobytu je zde sice primárním, avšak ne jediným kritériem.

[17] Obdobně nepřiléhavou se jeví stěžovatelčina argumentace čl. 6 odst. 3 Evropské úmluvy o státním občanství. V projednávané věci nerozhodovaly správní orgány o státním občanství, tedy o udělování určitého kvalifikovaného právního postavení, ale o důsledku nezákonného pobytu stěžovatelky na území České republiky. Ustanovení, na které stěžovatelka odkazuje, sice stanovuje maximální délku pobytu, kterou lze požadovat pro udělení občanství, zároveň však nic nemění na skutečnosti, že délka pobytu je pouze jednou z podmínek, které musí cizinec splnit, aby mu bylo státní občanství uděleno. Nelze proto ztotožňovat postavení naturalizovaného cizince a postavení cizince, který pouze dlouhodobě pobývá na území státu. Vyšší ochrana cizince, který nabyl občanství, plyne ze splnění řady dalších podmínek, např. trestní bezúhonnosti, znalosti jazyka, základní znalosti sociálních, kulturních a historických reálií státu a v neposlední řadě ze skutečnosti, že se sám rozhodl dobrovolně vstoupit do státoobčanského vztahu s hostitelským státem.

[18] K argumentaci stěžovatelky Evropskou úmluvou o usazování lze uvést, že jak sama stěžovatelka uvádí, Česká republika není touto úmluvou vázána, neboť ji neratifikovala. Stejně tak není Nejvyšší správní soud vázán judikaturou rakouského Azylového soudního dvora, kterou stěžovatelka argumentuje. Užití uvedených dokumentů jako interpretačního podkladu se zde rovněž nejeví účelným, jelikož nelze říci, že by reprezentovaly jakýsi jednotný evropský pohled na danou problematiku.

IV. Závěr a náklady řízení

[19] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 1 větou druhou s. ř. s. podanou kasační stížnost zamítl. O věci rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 věty první s. ř. s., podle kterého o kasační stížnosti rozhoduje soud zpravidla bez jednání.

[20] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterých, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatelka v soudním řízení úspěch neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, která by jinak měla právo na náhradu nákladů řízení, žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti v řízení o kasační stížnosti nevznikly. Z uvedených důvodů soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[21] Stěžovatelce byl Nejvyšším správním soudem ustanoven advokát podle § 35 odst. 9 s. ř. s. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 9 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Při přiznání odměny v dané věci Nejvyšší správní soud určil odměnu výše uvedenému advokátovi ve výši 6 800 Kč [dva úkony právní služby po 3 100 Kč dle § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, s přihlédnutím k ustanovení § 11 odst. 1 písm. a) a d) téže vyhlášky (převzetí a příprava zastoupení a návrh ve věci samé), a dva režijní paušály po 300 Kč za jeden úkon právní

služby dle § 13 odst. 3 téže vyhlášky]. Celková částka 6 800 Kč bude advokátovi vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. prosince 2018

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu